

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 4

Valtuustokysely koskien Viikinsaaren kehittämistä - Anne Liimola

TRE:2903/10.00.01/2025

Päätös

Merkittiin.

Perustelut

Anne Liimolan valtuustokysely:

Mitä kuuluu Viikinsaaren kehittämislle?

Viikinsaari on upea keidas Pyhäjärvellä, jonka toivoisi olevan kaupungin matkailun helmi ja kaupunkilaisten jokavuotinen virkistätymispaikka. Wikipedia kertoo saaren historiasta mm seuraavaa: "Saari on ollut virkistätymispaikka jo 1870-luvulla. Tampereen kaupunki osti saaren vuonna 1893. Osto tehtiin Tampereen Työväenyhdistyksen aloitteesta. Yhdistys halusi saada Tampereen työväestölle Helsingin Korkeasaaren kaltaisen virkistyspaikan".

Viikinsaarella on luonnonsuojelualue, joka perustettiin 9.12.1994. Saaren lehtoluonto onkin oleellinen osa saaren kiinnostavuutta ja saarta onkin kehitettävä luonto huomioiden.

Tampere on julistautunut Suomen ellei jopa maailman Saunapääkaupungiksi. Viikinsaari voisikin olla yksi houkuttelevimmista saunomisen paikoista ja onhan saarella hyvä uimarantakin.

Lavatanssiharrastus on kasvanut ja Viikinsaarella olisi mahdollisuus olla Tampereen seudun houkuttelevin tanssipaikka. Tulevana kesänä tansseja järjestetäänkin, mutta palvelevatko esim. saaren WC-tilat riittävästi saarella kävijöitä. Tanssilava tarvitsee myös kunnostusta kuten muutkin rakennukset.

Kaupungilla on edessä talouden tasapainotusohjelma. Tasapainotusohjelma ei kuitenkaan saisi aiheuttaa lisää korjausvelkaa. Kaupungin vetovoiman, LUMOVOIMAN, kannalta on kuitenkin muistettava matkailun tuomat tulot ja asukkaiden hyvinvointi. Viikinsaari mahdollistaisi virkistätymisen monella tapaa jos toiminta-aikaakin (aukiolokuukaudet) voisi laajentaa.

Kaupunki tilasi Viikinsaaren kehittämissuunnitelman vuonna 2018. Suunnitelmassa visioitiin Viikinsaaren kehittämistä vuosille 2019-2029, ottaen huomioon kaupungin resurssit ja talous. Tulevan valtuuston kausi ajoittautuu suunnitelman viimeisille vuosille ja vuonna 2029 pitäisi arvioida suunnitelma ja toteutukset.

Kysynkin seuraavat kaksi kysymystä:

1. Mikä on Viikinsaaren kehittämisen tilanne vuonna 2025? Miten kehittämissuunnitelma on edennyt kuluvina vuosina?

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

2. Mikä on rakennusten korjausvelan tilanne Viikinsaaressa? Minkä kuntoisia rakennukset ovat ja missä aikataulussa pitäisi rakennukset peruskorjata, saati laajentaa?

Apulaispormestari Jaakko Mustakallion vastaus Anne Liimolan valtuustokyselyyn:

1. Mikä on Viikinsaaren kehittämisen tilanne vuonna 2025? Miten kehittämissuunnitelma on edennyt kuluvin vuosina?

Vastaus:

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 19.12.2022 § 510 Järvi- ja luontomatkailun tiekartan, jossa todetaan, että Tampereella on maakunnan upeiden luontokohteiden ympäröimänä ja asukas pohjaltaan vahvana kasvavana kaupunkina ainutlaatuiset mahdollisuudet toimia järvi- ja luontomatkailun tunnettuna valtakunnallisena ykköskohteena ja suunnannäyttäjänä. Visit Tampereen uudessa strategiassa on tavoitteena saavuttaa miljardin matkailutulo, jonka saavuttamisessa uniikilla luontoympäristöllä on tärkeä rooli. Luonto- ja järvimatkailu on keskeinen osa elämystalouden kokonaisuutta ja luontaisia vahvuuksia.

Tiekartassa on tunnistettu alueen vetovoimapotentiaaliltaan ja palvelumahdollisuuksiltaan ensisijaisesti kehitettävät kohteet ja kokonaisuudet. Viikinsaaren kehittäminen mainitaan yhtenä merkittävänä painopisteenä. Tiekartan mukaan "Viikinsaari on järvimatkailun todellinen ykköskohde ja kesäkauden keidas." Viikinsaaren kehitystä ohjataan tiekartassa todetun kehitysohjelman linjan mukaan.

Viikinsaaren kehittäminen liittyy vahvasti sinne laivaliikennettä operoivan ja saaren toimintoja toteuttavan Suomen Hopealinjat Oy:n tilanteeseen. Tampereen kaupunki on myymässä Suomen Hopealinjat Oy:tä ja myyntiprosessi on aiheuttanut tilanteen, jossa suuria kehittämistoimia on lykätty. Kirkasta konseptia Viikinsaaren kehittämiseen ei ole, koska Suomen Hopealinjat Oy:n myynti on kesken – uuteen konseptiin ei ole vielä haluttu sitoutua, eikä toisaalta ole vielä tietoa, mihin suuntaan mahdollinen uusi yrittäjä haluaisi toimintaa viedä. On kuitenkin selvää, että Viikinsaarella on paljon matkailupotentiaalia ja siihen tulee panostaa. Koronavuodet ja Suomen Hopealinjat Oy:n ja järviliikenteen vaikea taloudellinen yhtälö ovat hidastaneet Viikinsaaren kokonaisvaltaisia kehittämistoimia.

Osana järvi- ja luontomatkailun kehittämistä on paranneltu järviliikenteeseen kuuluvaa infraa esimerkiksi laitureiden, veneväylien ja satama-alueiden osalta. Tehdyt toimenpiteet parantavat järviliikenteen mahdollisuuksia ja Viikinsaaren saavutettavuutta ja houkuttelevuutta.

Tällä hetkellä Järvi- ja luontomatkailun tiekartan mukaista kehittämistoimien koordinoitua toteutetaan osana elämystalouden kehitysohjelmia. Työtä on tehty laaja-alaisesti erilaisten asiantuntijoiden ja organisaatioiden kanssa ja yhtenä koordinoinnin osana on perehdytty myös järviliikenteen, lähiläivaliikenteen ja Viikinsaaren kehittämiseen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Järviliikenne on vahvasti sidoksissa Viikinsaaren vetovoimaan ja saavutettavuuteen. Järviliikenteen, Viikinsaaren kehittämisen ja saaren toimijoiden hallinnon osalta on luotu erilaisia vaihtoehtoisia konsepteja ja niiden suunnittelussa on käyty läpi myös vuonna 2019 tehtyä kehityssuunnitelmaa. Kaupungilla on valmius viedä tehtyjä suunnitelmia eteenpäin, kunhan Suomen Hopealinjojen tilanne selkiytyy. Eteneminen edellyttää kuitenkin investointimäärärahojen osoittamista mm. Viikinsaaren rakennusten korjauksiin.

2. Mikä on rakennusten korjausvelan tilanne Viikinsaassa? Minkä kuntoisia rakennukset ovat ja missä aikataulussa pitäisi rakennukset peruskorjata, saati laajentaa?

Vastaus:

Rakennusten laskennallinen korjausvelka on noin 800.000 euroa. Rakennusten peruskorjaustarpeet seuraavalle viidelle vuodelle ovat noin 1.000.000 euroa korjaustavasta ja laajuudesta riippuen. Lisäkustannuksia tulee merkittävästi myös piha-alueiden kunnostuksesta, riippuen millaiseen alueen kehittämiseen ryhdytään.

Tänä keväänä Viikinsaaren leikkialue uusitaan. Lisäksi tehdään ravintolarakennukseen kosteustekninen peruskorjaus kellarirakenteisiin. Kahvilarakennus Helmannilan ikkunat ja osa ravintolan ikkunoista kunnostetaan. Tanssilavan WC-tiloja kunnostetaan. Piha-aluetta siistitään ja luontopolku on uusittu keväällä 2025.

Viime vuosina on uusittu Info-rakennuksen alimmat hirsikerrat ja peruskorjattu Helmannila-rakennus. Ravintolan keittiö on perusparannettu. Lisäksi on huoltomaalattu saunarakennus. Suunnitelmat on olemassa myös saunarakennuksen märkätilojen ja lämmitysjärjestelmän uusimiselle. Tätä hanketta on lykätty kustannussyistä.

Rakennukset ovat kohtuullisessa kunnossa, mutta käytettävissä olevat investointimäärärahat ovat riittämättömiä alueen rakennusten korjaustarpeeseen nähden. Viikinsaassa käytetään kulttuurin palveluverkon investointimäärärahaa. Korjauksia tehdään paljon myös kunnossapitorahalla. Kunnossapitoon on viime vuosina käytetty Viikinsaassa noin 50.000–100.000 euroa vuodessa.

3. Viikinsaassa on monta toimijaa. Kaupungilta mukana lienevät Kiinteistötoimi, Tilapalvelut ja Kulttuuritoimi ja Hopealinjat kaupungin yhtiönä. Olisiko tarvetta kehittää Viikinsaarta yhden toimijan vastuulla?

Vastaus:

Osana järvi- ja luontomatkailun tiekartan kehystoimien koordinoitua on tunnistettu, että Viikinsaari kuuluu monen eri toimijan osavastuulle ja kokonaisuuden hallinnointi on hajanaista. Suomen Hopealinjat Oy:llä on tällä hetkellä voimassa olevia vuokrasopimuksia Viikinsaaren

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

rakennuksista. Osa vuokrasopimuksista on tehty kulttuuripalveluryhmän ja osa kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka -palveluryhmän kanssa.

Käynnissä olevan Suomen Hopealinjat Oy:n myyntiprosessin osana on tarkasteltu myös vuokrasopimusten hallinnoinnin yksinkertaistamista ja selkeyttämistä. Nykyisiin sopimuksiin ei ole tehty vielä muutoksia, koska myyntiprosessi on kesken.

Järvi- ja luontomatkailun tiekartan koordinoinnin vastuuhenkilöt ovat kehittäneet ratkaisumalleja myös Viikinsaaren hallinnan ja toimijajoukon osalta. Myyntiprosessista johtuen näiden konseptientarkempi eteenpäin vienti ja toimeenpano on jätetty vielä tekemättä.